

Brusel 10. března 2023
(OR. en)

6705/1/23
REV 1

Interinstitucionální spis:
2022/0396(COD)

ENV 163
MI 133
ENT 34
IND 67
CONSOM 54
COMPET 135
CODEC 242

POZNÁMKA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Rada
Předmět:	Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o obalech a obalových odpadech, o změně nařízení (EU) 2019/1020 a směrnice (EU) 2019/904 a o zrušení směrnice 94/62/ES – politická rozprava

1. Dne 30. listopadu 2022 přijala Komise návrh nařízení o obalech a obalových odpadech (PPWR). Cílem návrhu je předcházet vzniku obalových odpadů, podpořit vysoce kvalitní recyklaci, vytvořit trh s druhotnými surovinami a zároveň usnadnit informování spotřebitelů a vytvořit nové obchodní příležitosti. Podle tohoto návrhu budou stanoveny požadavky na udržitelnost a omezení pro chemické látky a budou harmonizována kritéria v rámci systémů rozšířené odpovědnosti výrobce, požadavky na označování štítkem, jiné označování a poskytování informací.
2. Komise předložila legislativní návrh a související posouzení dopadů Pracovní skupině pro životní prostředí (WPE) dne 5. prosince 2022. Pracovní skupina pro životní prostředí návrh projednala během dalších čtyř zasedání.

3. S cílem poskytnout pokyny pro rozpravu o výše uvedeném legislativním návrhu, která se uskuteční na nadcházejícím zasedání Rady pro životní prostředí konajícím se dne 16. března 2023, vypracovalo předsednictví podkladový dokument a připravilo dvě otázky, jež jsou uvedeny v příloze této poznámky.

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o obalech a obalových odpadech, o změně nařízení (EU) 2019/1020 a směrnice (EU) 2019/904 a o zrušení směrnice 94/62/ES

– politická rozprava –

Podkladový dokument předsednictví s otázkami pro ministry

Míra recyklace v EU se sice zvýšila, ale množství odpadu z obalů roste rychleji než recyklace. V posledním desetiletí se množství obalových odpadů zvýšilo o více než 20 % a očekává se, že pokud nebudou přijata žádná opatření, vzroste do roku 2030 o dalších 19 %. U plastových obalových odpadů se očekává nárůst o 46 % do roku 2030. Rostoucí množství obalových odpadů s sebou nese zvýšené důsledky pro životní prostředí, včetně zvýšeného a neefektivního využívání zdrojů, negativních dopadů na klima, znečišťování odpadky, nadměrného používání látek vzbuzujících obavy v obalech a problémů spojených s nakládáním s odpady, včetně recyklace nízké kvality, a nadměrného skládkování, spalování a vývozů po konci životnosti.

Celkový obrat výroby obalů a nakládání s obalovými odpady v EU se odhaduje na 370 miliard EUR. Transformace odvětví obalů a obalových odpadů má proto významnou úlohu a potenciál zavést v Evropě čisté, udržitelné a oběhové hospodářství v souladu se Zelenou dohodou pro Evropu. V návaznosti na akční plán Komise pro oběhové hospodářství Rada ve svých závěrech ze dne 4. října 2019 (12791/19) mimo jiné stanovila, že všechny plastové obaly uváděné na trh v EU by měly být do roku 2030 opětovně použitelné nebo recyklovatelné, že kapacita pro třídění a recyklaci obalů v EU by se měla čtyřnásobně zvýšit, a vyzvala Komisi, aby přijala další opatření.

Dne 30. listopadu 2022 přijala Komise nový legislativní návrh nařízení o obalech a obalových odpadech (dále jen „návrh PPWR“), který vychází z přezkumu směrnice o obalech a obalových odpadech (94/62/ES). Cílem návrhu nařízení o obalech a obalových odpadech je předcházet vzniku obalových odpadů, podpořit vysoce kvalitní recyklaci a vytvořit trh s druhotnými surovinami a zároveň usnadnit informování spotřebitelů, vytvořit nové obchodní příležitosti a snížit závislost EU na dovozu surovin a fosilních paliv.

Aktuální stav v Radě

Během švédského předsednictví bude návrh PPWR projednán na čtyřech zasedáních Pracovní skupiny pro životní prostředí před zasedáním Rady pro životní prostředí a očekává se, že první posouzení návrhu bude dokončeno. Členské státy obecně vyjádřily podporu zastřešujícím cílům návrhu PPWR a zároveň usilovaly o vyjasnění a v souvislosti s některými částmi návrhu vyjádřily obavy.

Témata k jednání

S cílem poskytnout pokyny pro budoucí práci Pracovní skupiny pro životní prostředí předsednictví navrhuje, aby se Rada pro životní prostředí dne 16. března 2023 zabývala těmito dvěma tématy.

Celkové ambice nového režimu pro obaly

Cílem návrhu PPWR je zvrátit neudržitelný trend zvyšování objemu obalových odpadů a uplatňovat zásady oběhového hospodářství zavedením nových cílů a harmonizovaných požadavků na udržitelnost v celé EU. Tyto požadavky na udržitelnost zahrnují ustanovení o látkách vzbuzujících obavy, recyklovatelnosti, recyklovaném obsahu, kompostovatelných obalech, minimalizaci obalů a opakovaně použitelných obalech. Jsou stanoveny cíle pro snížení obalového odpadu, zvýšení opakovaného používání a opětovného plnění v různých odvětvích a formátech obalů a zavedení míry recyklovaného obsahu v plastových obalech. Cíle v oblasti recyklace zůstávají stejné jako ve stávající směrnici o obalech.

Nová pravidla zahrnují povinnosti hospodářských subjektů a ustanovení o harmonizovaném označování obalů a nádob na odpady štítky, a to v zájmu vytvoření výrazné přidané hodnoty pro průmysl a usnadnění třídění odpadních obalů spotřebitelům. Návrh rovněž obsahuje ustanovení o nakládání s obaly a obalovými odpady, jakož i o ekologických veřejných zakázkách.

Nedávný geopolitický vývoj odhalil závislost EU na dovozu surovin a fosilních paliv. Odhaduje se, že navrhovaná opatření týkající se recyklovaného obsahu by snížila požadavky EU na fosilní paliva o 3,1 milionu tun ročně (téměř ¼ fosilního paliva potřebného v současné době pro výrobu plastových obalů). Návrh PPWR celkově poukazuje na to, že přechod k oběhovému hospodářství v oblasti obalů by přinesl výhody, jako je posílení postavení spotřebitelů, snížení negativních dopadů na životní prostředí a lidské zdraví, snížení závislosti na dovozu, stimulace inovací a posílení hospodářského růstu, jakož i snížení zbytečných výdajů domácností.

Inovace a transformace v zájmu předcházení vzniku odpadů

V souladu s hierarchií způsobů nakládání s odpady je jedním z hlavních cílů návrhu nařízení o obalech a obalových odpadech předcházet vzniku obalových odpadů, zejména minimalizací obalů, omezením nadbytečných obalů a podporou opětovně použitelných a opětovně plnitelných obalových řešení. Vedle těchto opatření na úrovni EU Komise navrhuje, aby členské státy přijaly vnitrostátní opatření přizpůsobená místním podmínkám, aby splnily cíle snížení o 5 % do roku 2030, o 10 % do roku 2035 a o 15 % do roku 2040 ve srovnání s rokem 2018.

V návrhu PPWR nejvíce přispívají ke snížení produkce odpadů na úrovni EU jednak navrhovaný zákaz zbytečných obalů, jako jsou některé druhy zbytných jednorázových obalů na jedno použití, v hotelovém, maloobchodním a restauračním odvětví, a jednak povinnost společností nabízet určité procento svých výrobků spotřebitelům ve znovupoužitelných nebo opětovně plnitelných obalech, jako jsou například nápoje a jídla s sebou nebo dodávky v rámci elektronického obchodování. Očekává se, že stanovení cílů napomůže prosazování inovací a zvýší se podíl řešení umožňujících opětovné použití a opětovné plnění. Požadavky stanovené na úrovni výrobků by měly vést k větším investicím do inovativních obalů šetrných k životnímu prostředí a do nových oběhových obchodních modelů.

Otázky pro ministry

Za účelem poskytnutí vodítek pro další práci na navrhovaném nařízení předsednictví vyzývá ministry, aby odpověděli na tyto dvě otázky:

- 1. Jaký je váš názor na celkové ambice návrhu nařízení o obalech a obalových odpadech zvrátit neudržitelné a nákladné trendy týkající se obalů a obalových odpadů a které prvky považujete v tomto ohledu za nejvhodnější a nejaktuálnější?*
 - 2. Jaká jsou nejdůležitější opatření na podporu předcházení vzniku obalových odpadů a ve prospěch inovativních řešení v EU?*
-